

2005. április 10.

I. évfolyam 2. szám

A területet a XVII. században Szudasnak nevezték. Ez a térség nádas, mocsaras, vízjárta rész volt. A száraz-ér szabályozását követően a XVII. század végén a víz elvezetése tényéből adódóan nagy terület mentesült a víz nyomása alól. Gencshátot mint Földeák külterületét az 1715-ös esztendőben kiadott térkép szerint Szudasnak nevezték. /Dr. Borovszki/ Majd 1777-ben már a Arendatores Hortulaniarum Ggenshatisium/ csak Gencshátként tesz említést. A krónikák szerint több jelentése is van. Elsősorban a gém vízi madárral hozzák kapcsolatba. Továbbá jelentette "Gencs egy nádas fenék"- A hát színt utó ragadvány szó ez esetben hosszas dombos kiemelkedő ármentes szigetet – területet jelent. / Gencs + hát = **Gencshát /**

A XVIII. század közepén is a táj nádas, lapos fenék volt. /Pesti/ Kis-gencs és Nagy-gencs összefoglaló neve. Eme ősi névről már 1328-ból van történeti adataink más forrásokból. /Kniezsa/ A mi területünkön földrajzi névé alakult át. 1557-1758-ból Gencsi Borbás. Tápén az üstökös gém népi neve a Gencs. A szájhagyományból tudjuk, itt nálunk is számos példánya élt. A madár névvel és a vizet járó Gencs nevű ember, illetve emberek nevét vitték át a madár és a település nevére, a hasonlóságuk értelmében, mert mindkettő kimagaslóan magas volt és a vizet járták. Ezután a név tovább erősödött, és így egy település földrajzi nevét viseli. A kiemelkedő területet művelés alá bevonták, közös legelőt alakítottak ki. Ezt követően ezen a környéken igen sok kis település alakult ki, vagy már korábban is megvoltak. Pontosán nem lehet tudni, hogy mikor alakultak ki vagy hozták létre. Kevés dokumentum maradt fenn az utókor számára, hogy ezt a tényt pontosan követni lehessen. Biztosabb képet fogunk kapni a 43-as gyorsforgalmi út nyomvonalán végzett ásatások során. A XVIII. század második felében a Návay család egyik tagja volt e terület tulajdonosa, pontosabban Návay János, 1800-as évek elején sorsolással felosztotta földterületeit gyermekei között. A gencsháti részt fia Návay Géza kapta. Ezen a területen pár kisebb tanya állhatott. Ő magának és családjának XIX. század legelején ráépített egy **klasszicista** stílusú kastélyt. (Ez a romokban heverő, gazdátlan kastély látható még 2005- ben.)

Következő számban folytatjuk.

Községünkben 1999. óta működik Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, társulás keretében alakították Földeák és Óföldreák községek önkormányzatai. Településünkön a szolgálathoz tartozó feladatokat a megalakulás óta végzem. Szakmai munkánk kettős jellegű, szociális és mentálhigiénés tevékenységet végzünk. Egyidejűleg foglalkozunk a szociális hiányok pótlásával és az egyéni személyes konfliktusok kezelésével. A segítő kapcsolat célja, hogy a segítség kérő problémáit felismerje, megfogalmazza és a kedvező irányú változás megtörténjen. Ehhez a család – és azon belül mindenki - aktív és nem is könnyű együttműködésére van szükség.

Amennyiben még segíthetünk:

- Tanácsot, információt nyújtunk az elérhető erőforrásokról, az igényelhető szociális támogatásokról.
- Tájékoztatással szolgálunk elsősorban a gyermek jogairól.
- Életvezetési, családi, nevelési problémák megoldásában segítünk.
- Nehézségekkel küzdő gyermekek, megfelelő szakemberhez való irányítását segítjük.
- Segítünk eligazodni az önkormányzati, hivatali ügyekben, illetve elintézésében.

Berta Józsefné
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
helyi vezetője.

Ezúton szeretettel meghívunk minden kedves édesanyát, nagymamát a **2005. május 2-án délután 14 órakor** kezdődő anyák napi műsorunkra, amelyet az ifjúsági klub tagjai adnak elő.

a rendezőség

A Honismereti-, Hagyományőrző Szabadidő Klub minden édesanyát és nagymamát, meleg szívvel és Tisztelettel köszönti **ANYÁKNAPJA** alkalmából.

Ebben a hónapban névnapjukat ünneplőket köszönti a szerkesztőség

A család fontossága

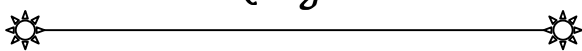
ÖNKORMÁNYZATI SZILÁNKOK

Óföldrégi Körjegyzőségi Hivatal ügyfélfogadási rendje

Körjegyző: Weberné Bandur Rozália

Minden hét csütörtöki napon: Páros héten délelőtt,
páratlan héten délután.

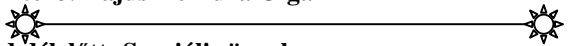
Minden héten az alábbi ügyintézők fogadják a lakosságot:

Hétfő délelőtt: Adó ügyekkel kapcsolatos ügyintézők.

Iparüzési adó, gépjármű adó, föld bérbeadással kapcsolatos ügyek, adó-érték bizonyítvány, adó ügyekkel kapcsolatos hatósági bizonyítvány.

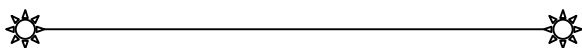
Ügyintéző: Bajuszné Búza Olga

Kedd délelőtt: Szociális ügyek.

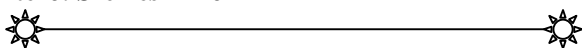
Rendszeres szociális segély, áramtani segély, lakásfenntartási támogatás, reabilitációs eljárás, temetési segély, köztemetés, mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása.

Ügyintéző: Mészáros Katalin

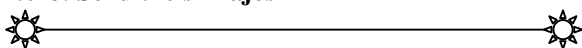
Kedd délután 13.00-tól : Falugazdász, aki tájékoztatja a lakosságot a mindenkor esedékes támogatások igénybe vételéről. Östermelői igazolványok kiadása, érvényesítése. Földalapú támogatások, pályázatok beadásával teendőkről. A lakosság földügyeivel kapcsolatos tájékoztatás adása.

Ügyintéző: Szemes Ernő

Szociális- és gyámügyek. *Hadigondozással kapcsolatos ügyek, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, lakcímbeljelentés, hatósági bizonyítvány.*

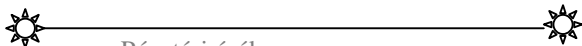
Ügyintéző: Schultheisz Lajos

Szerda délelőtt: Szociális ügyek, anyakönyvi ügyek.

Hagyatéki ügyek, közgyógyellátás, hatósági bizonyítvány.

Ügyintéző: Rákóczi Edit.

Pénztári órák:

Minden héten keddi és csütörtöki napokon

13.30 órától – 15.30 óráig.

Pénztáros: Mátóné Rakonczai Erzsébet

NÁVAY LAJOS MUNKÁSSÁGA

Návay Lajos Földeákon született 1870. szeptember 19-én. Középiskolai tanulmányait a szegedi és budapesti kegyesrendi gimnáziumban végezte, a jogot Budapesten és Berlinben.

1892. májusában vármegyéhez került, mint tábla aljegyző. 1895-ben tábla főszolgabíróvá nevezték ki. 1901-ben a törvényhatóság egyhangúlag választotta meg a vármegye alispánjának, amely tisztséget 1905-ig töltötte be. 1905. január 26-án képviselőnek választották a battonyai kerületben.

Az 1905-ös politikai események jelentős szerepet juttattak neki, amikor a vármegye közönsége az alkotmány védő bizottság elnökévé választotta. Ő szervezte a községek és a vármegye ellenállását és főként az ő buzgó fáradozásának volt köszönhető, hogy az állásukból elűzött vármegyei tisztviselők ellátása biztosítva volt. A koalíció bukása után, a kormánypárt feloszlásakor belépett a nemzeti munkapártba.

Az 1910-es választásokon nagy szótöbbséggel választották meg Temesvárott a Ház alelnökévé. Ebben a minőségében a véderőjavaslat ellen folyó obstrukció alatt tanúsított erélyes magatartása miatt az ellenzéki pártok részéről heves támadásokban volt része. 1912. januárjában a leköszönő Berzeviczy Albert helyébe őt választották meg a Ház elnökének, tisztségéről azonban már az év májusában leköszönt. Annál is inkább mivel 1903-ban kiélesedett az ellentét Návay Lajos felfogása, politikai magatartása, valamint az akkori Tisza-kormány irányelve között. Ő ettől az időtől csendes munkába fogott szeretet kis otthonában. 1914. esztendő nagy változást hozott az akkori politikai életvitelben. Megszűntek a parlamenti harcok és a pártoknak egy gondjuk volt: „a háború szerencsés kimenetele”. Minden haderő koncentráldott a háború sikere érdekében és ez nagy mértékben enyhítette azt a feszültséget, amely a kormányzat és az ellenzék között fennállott, hogy azután még hevesebb harcoknak legyen a helye.

Návay Lajos a kormány 1918. elején I. oszt. Polgári érdemkereszttel tüntette ki, a közéletmezés terén szerzett nagyeredméiért. Az 1918. év második fele előrevetette árnyékát a bekövetkezendő súlyos eseményeknek. Návay Lajos nyílt szemekkel látta a közelgő veszélyt: „ő sokkal hamarabb tartott az összeomlástól”. 1918. októberében a vármegyei közgyűlésen is kifejtette aggodalmát, és felhívta az ülésen résztvevők figyelmét a forradalom kitörésének veszélyére. „Ezt a közgyűlést követte Makón a 1919.január 30-iki uccai harc, amelynek több ember áldozata is lett”. Ettől az időtől ő nem járt Makón. 1919. áprilisában mindinkább beigazolódtott a Návay által megjósolt veszély. Április 23-án a makai polgárság kegyetlen módon meggyilkolta Vásárhelyi Kálmánt, a hódmezővásárhelyi népbiztos. A hír hallatára Szamuely Tibor különvonatot küldött vöröskatonákkal le Makóra, hogy az ellenállást leverjék. A túsokat két nap alatt összeszedték és bevagionírozták. Földeákról Návay Lajos, Návay Iván és Korcsmáros Imre földbirtokosokat vitték el. A makói és földéai túsokat 1919. április 27-én vitték el azzal a különvonattal, amely Makóra érkezett az ellenállás leverésére.

Návay Lajos a magyar képviselőház volt elnöke vértanúhalált halt 1919. április 27-én Kiskunfélegyházán.

MAKÓI ÁLLAT- ÉS TERMÉSZETVÉDŐ EGYESÜLET

Postacím: 6900 Makó, Szegedi utca 8/a. E-mail:
makomate@freemail.hu **Elnöke:**

Kiss László. Telefon: 06. 20.995-2743. Gyűlés
minden hó első szombatján 16,00-kor a

Makói József Attila

Könyvtár olvasótermében.

TAVASZI SZIPORKÁK

- Nem azért kelek fel reggel az ágyamból, mert nem érzem jól magam benne, hanem mert kényelmelen lenne egész nap a hátamon cipelni.

- A házasság egy csodálatos intézmény – de ki akar egy intézményben élni?

- Még hogy az úszástól jó alakod lesz! Nézd meg a bálnákat!

- Tegnap is ma feküdtem le, ma is holnap fogok.

- Megházasodott a munkaverseny. Elvette a munkakedvem...

- Gondosan moss kezet, ki tudja hol volt előtte a szappan!

**KIFŐZTE, HOGY MIT
SÜT?**

NAGYANYÁINK ÉTELEI

PÁSZTORLEVÉS

A kis kockára vágott vegyes zöldséget
reszelt vöröshagymával kevés zsiradékon

megpároljuk. Kevés fokhagymát adunk hozzá és ízlés szerint sózzuk. Majoránnával, őrölt borssal lestyánnal ízesítjük és vízzel felengedjük. Amikor a zöldségek megpuhultak, akkor tejfölös habarással besűrítjük, hozzáadjuk a petrezselymet és jól átforraljuk.

MODERNKONYHA

SZECSUÁNI KACSA

1 pecsenyekacsa, 5 evőkanál szójaszószt, 4 evőkanál rizs vagy szilvapálinka, 2 evőkanál méz, 1 evőkanál zúzott fokhagyma, 1 teáskanál finomra vágott friss gyömbérgyökér (vagy szárított, őrölt gyömbér):

ELŐKÉSZÍTÉSE

A mézet, a szójaszószt, a fokhagymát a gyömbért és a pálinkát összekeverem. A kacsába hasába töltöm a keverék felét, majd a nyílást úgy tűzöm össze, hogy ne folyhasson ki belőle. A kacsát tepsibe teszem, a megmaradt fűszeres levét mindkét oldalára rákenem, és előmelegített, közepesen forró sütőbe teszem. A töltelék mennyisége a kacsának nagyságától függ.

ELKÉSZÍTÉSE

Addig sütöm, amíg a beleszúrt villa könnyedén kijön a húsból, közben a saját levével gyakran locsolgatom. Ha már puha, a lángot felerősítem, hogy a bőre is ropogóssá süljön. Ezután óvatosan, hogy ne szecsakazzam el, kicsontozom, és jó éles késsel falatnyi darabokra vágom. Meghintem a kókuszreszeléssel és forrón tálalom.

Jó étvágyat kívánok az étkekhez!

Közreadta: Vass József

KÖZGYŰLÉS

Tisztelt Óföldreákiak!

Örömkre szolgál, hogy ismét lesz „Templombúcsú és falunap”. 2005. március 30-án 18,00-órakor megalakult az ünnepi előkészítő bizottság. A bizottság tagjai mindent megtesznek annak érdekében, hogy majd minden résztvevő jól érezze magát a rendezvényen.

Az egész napos program szervezésében részt vesz az Óföldreáki Önkormányzat, az Óföldreáki Katolikus Egyházi Tanács, Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő Klub, a helyi Polgárórség.

A bővebb tájékoztatást a kialakított végleges programokról a következő számunkban olvashatnak Tisztelt olvasóink, amely 2005. május 10-én jelenik meg.

KÖZLENDÉSI KÖZLEMÉNY

Rendbontások és lopások bejelentését közvetlenül is megteheti a helyi körzeti megbízottnál, vagy a polgárórségnél.

Körzeti megbízott telefonszáma: **06.30.207-5912**, v. **06.70.942-1994**.
Polgárórség telefonszáma: **06.30.851-9507 > 06.70.235-8206**

2005. április 02-án tartotta évről-évre közgyűlését a **Polgárőr Tűz és Vagyonvédelmi Egylet**.

Beszámolót hallhattunk a 2004 évi munkáról, a 2005 évi tervekről, valamint megtörtént a

vezetőség újráválasztása, mivel Vass József elnök egyéb elfoglaltságaira hivatkozva lemondott. Az egylet új elnökének egyhangúan MOLNÁR Csabát választották meg, helyettesének pedig SZÜCS Róbertet..

Az egyesület várja az új tagok jelentkezését!

Feltétel: betöltött 18. életév, valamint büntetlen előélet.

2005 évi tervek között szerepel egy autó vásárlása, hogy ügyeletben ne a saját autót kelljen használni, ezen a polgárórség felirat lesz feltüntetve. Ehhez várja az egylet a lakosság támogatását is. A jövedelemadó 1%-át is várják. 2004 évben ebből 15.000,-Ft bevételük származott.

LAPZÁRTA

Minden hónap 5-én

APRÓHÍRDETÉS

Bősze Csaba mézes boltot nyitott Makón a Korona mögötti butikszalonon.

KAPHATÓK: Édes – sós teasütemények, többféle mézes-sütemények, piskóta szeletek, üdítők természetes szörpök. Termelői méz, (akác, vegyes stb).

HONISMERETI TALÁLKOZÓ

A Óföldreáki Honismereti klub és a Makói Honismereti klub április 21-én 13.00 órakor, közös foglalkozást tart, az Óföldreáki Közösségi

Felelős kiadó; Óföldreáki Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő klub. Felelős szerkesztő; Vass József. Szerkesztőbizottság tagjai; Asztalos Zsuzsanna, Berta Józsefné, Zoppé Ferencné. Levél cím; 6923 Óföldreák

ÓFÖLDÉAKI TÁPBOLT

NYÁRI NYITVATARTÁSA

Hétfő - Szerda – Péntek délután 15 - 17-óráig tart nyitva.
Szombaton és vasárnap zárva

 ANUBIS GYERMEKEI NÉMETDOG KENNEL

Dunai Sándor

ÁLLATI JÓ ELEDEL

Makó Csanád Vezér tér 19.

 6900 Makó, Csillag u. 6.
www.anubisdog.fw.hu
anubisdog@freemail.hu
Tel: +36 30 303 8282